

გვ. 1

კავკასია

რედაქცია ქანთოქა

სამაზისო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ ნაწილზე. წერილში აღნიშნული უნდა იყოს ავტორის ვინაობა და მისამართი, დაუბეჭდვე წერილებს რედაქცია არ იწახვას. ინახება მხოლოდ დიდი მოთხოვნები.

რედაქცია ღიაა: დღის 9-2 საათამდე და საღამოს 5-7 საათამდე.

მისამართი: ქუთაისი, თეფლისის ქ., ფინანსის ს. ფონების ადრესი: ქუთაისი ფოსტის ყუთი № 80.

გაზეთის ფასი: ერთი თვე 10 მან. 3 თვე 25 მან. განცხადების ფასი: სტრიქონი პეტიტის პირველ გვერდზე 1 მ. უკანასკნელზე 50 კ. ქალაქ გარეგან მიღებული განცხადება დირს ერთი თრად. სამკლავიარო განცხადება: თითოჯერ არა უმეტეს სამი გამოცხადებისა 12 საათამდე 20 მ., 12 საათის შემდეგ 25 მან.

კანტორა ღიაა: დღის 9-2 საათამდე და საღამოს 5-7 საათამდე.

კანტორის მისამართი: ქუთაისი, თეფლისის ქ., ფინანსის ს. ფონების ადრესი: ქუთაისი ფოსტის ყუთი № 80.

საქართველოს ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის ქუთაისის საგუბერნიო კომიტეტის ორგანო

ღრმად დამწუხრებულნი დედა ელუკი, და ოლია, ძმა შალვა გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა, ნაცნობთა და მეგობართ, რომ მარტის 18, ხანგრძლივ ავითმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა მათთვის უძვირფასესი და დაუვიწყარი

მარიამ (მარო) მიხეილის ასული

ლექსია აფხვილი

პანაშეიდები ყოველ დღე საღამოს 5 სათზე. გამოსვენება და დასაფლავება მოხდება მარტის 21 (ახ. სტილით), დღით პარასკევს, ნაშუადღევს 3 სათზე, საფარისხის სასაფლაოზე. მისამართი: კახაკის ქუჩა, აბაშიძის სახლი (ყოფილი კანტორის).

- ს ი ა ე მ ი მ ე ბ ი ს ა :**
- 1) ნემსაძე მაქსიმე ვლადიმერის ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 2) გოცაძე იორდანე მიხეილის ძე — — — ქ. წესტაფორი.
 - 3) მესხი თედოზე ისაილის ძე — — — ს. გელათი (ჭოჭოველი).
 - 4) აშიანი კონსტანტინე ივანეს ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 5) ცუხანიძე ივანე ივანის ძე — — — " "
 - 6) ნასარიძე გრიგოლ დავითის ძე — — — " "
 - 7) ქავთაძე გრიგოლ ონისიმეს ძე — — — ს. ქავთაძე, ქუთ. მანრა.
 - 8) გორდანი ივანე ბაბუას ძე — — — ქ. ხონი.
 - 9) მოკერი ივანე დიმიტრის ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 10) მელაძე ლავრენტი ფილიპის ძე — — — ს. მათხოჯი, ქუთ. მანრა.
 - 11) ბეგაძე მიხეილ დანიელის ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 12) ნანჭიშვილი რაფაელ ივანეს ძე — — — ქ. სასტრელია.
 - 13) კაკაბაძე ვლადიმერ ბენიამინ იოსების ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 14) მიქელაძე ვლადიმერ ალექსანდრეს ძე — — — ს. ქუთაისი.
 - 15) კალანდიაძე ვლადიმერ ივანეს ძე — — — ქ. სამტრედია.
 - 16) ბეგუაშვილი ნიკოლოზ ივანეს ძე — — — ქ. წესტაფორი.
 - 17) აბდუშვილი შვილი
 - 18) თოქმაჯიშვილი პეტრე
 - 19) მაჭავარიანი ვასილი ივანეს ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 20) ალიაძე მიხეილ ალექსანდრეს ძე — — — ქ. წესტაფორი.
 - 21) აბრამიძე
 - 22) მალაფაძე — — — " "
 - 23) იშვილი მიხეილ ჯიბოს — ძე — — — ქ. კახეთი, (აფხაზეთში).
 - 24) პაპავა სვეტიცხოველი ივანეს ძე — — — ქ. სამტრედია.
 - 25) პაპავა ირაკლი ლუკას ძე — — — " "
 - 26) კაკაბაძე აკიმ ნესტორის ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 27) გამყვანიძე ალექსანდრე ივანის ძე — — — ქ. წესტაფორი.
 - 28) კუჭიძე ვლადიმერ დიმიტრის ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 29) თვარაძე აკაკი ივანეს ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 30) შავგულიძე იოსებ ივანის ძე — — — " "
 - 31) ჭანცხავა დიმიტრი ვასილის ძე — — — " "
 - 32) ისათიანი ალექსანდრე მაქსიმეს ძე — — — " "
 - 33) ხეჩინაძე ნიკოლოზ სიმონის ძე — — — " "
 - 34) ქუთაისელი ვაგრაძე — — — " "
 - 35) კახიანიშვილი დიმიტრი გიორგის ძე — — — ს. დიდიკაფი, შორაპნ. მან.
 - 36) მჭედარიანი გიორგი ალექსანდრეს ძე — — — ქ. ქუთაისი.
 - 37) გუბაშვილი ზონავენტურა ალიონის ძე — — — " "
 - 38) კოლოშვილი ვლადიმერ ალექსანდრეს ძე — — — " "
 - 39) ლორთქიფანიძე სიმონ სპირიდონის ძე — — — " "
 - 40) ქვიციანიძე იოსებ ივლიანის ძე — — — " "
- პოლკოვნიკი ანჯაფარიძე.

ხუთშაბათს, 20 მარტს,
ნ. გამყვანიძის ცირკში
საველმოგამოდ მიხედვით გაიხატება
დიდი არა ჩვეულებრივი **წარმოდგენა.**
მონაწილეობას მიიღებენ ახლად ჩამოსული პირველ ხარისხის მხანობლები.
იქნება მრავალი გასართობი.
წარმოდგენის დასასრულ ამერიკული აუქციონი. დაუკრავს მუსიკა.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

ქუთაისის სამხედრო უფროსისა.

თანხმად საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის ამა წლის 10 მარტიდან № 19 ბრძანებისა, ჩემდამი რწმუნებულ სამხედროლოში შესტავა კომისია ჩემი თავმჯდომარეობით და წარმომადგენელთა: ქუთაისის მარის ერობისა—შალვა იოსების ძე სანჯაბლიძისა, ქუთაისის აქიმა პრაფესიონალურ კავშირისა—ეკიმ გიორგი მადრიძისა და ქუთაისის საგუბერნიო ექიმის—დავით ლორთქიფანიძის წევრობით სხვა და სხვა ვადამდებელი ავითმყოფობისა სამხედროლოში გაწვეულ ექიმ-ფერშალთა სის შესატყვისათ. კომისიამ განიხილა აქიმა პრაფესიონალური კავშირის მიერ წარმოდგენილი სია ვასაწევრ აქიმა მათი ნამსახური დროსი კოფეციანტთა გამაინჯარიშებით და იცნო ასეთი, როგორც ავტორიტეტული ორგანიზაციის მიერ შემუშავებული, სწორ შეყენებულათ. თანხმით სამხედრო მინისტრის ამა მიერ შემუშავებული, სწორ შეყენებულათ. თანხმით სამხედრო მინისტრის ამა წლის 10 თებერვლიდან № 01729 დეკრეტისა, მოზილიზაციიდან თავისუფალნი არიან მხოლოდ სახელმწიფო, ერობის ან ქალაქების თვითმარფელობათა დაწესებულებების შტატის სამსახურის აქიმ-ფერშალები. სხვა და სხვა სასწავლებლებში მოსამსახურე ექიმების შესახებ კომისიამ დეკრეტით სთხოვა განმარტება შინაგან საქმეთა მინისტრს და განსაკუთრებულ რწმუნებულს ეკიმ გოპაძეს, რომლისგან მივიღე ასეთი შინაარსის პასუხი:

„ქუთაისი, სამხედრო უფროსს. შინაგან საქმეთა მინისტრთან ერთად დავადგინო: მოზილიზაცია ვხება როგორც საგნების მასწავლებლებს, ისე სასწავლებლის ექიმებსაც. საქართო ვაგზაფრეთ ექიმებრ თანახმად ჩემი № 2261 დეკრეტისა. განსაკუთრებული რწმუნებული ექიმი გოპაძე“.

ყოველივე ამის მიხედვით ვაქვეყნებ ექიმა შემოსხვებულ სიას და ვაძლევ მათ წინადადებას მზად იყვნენ ჩემი პირველ მოთხოვნის მიხედვით დავუყონებლივ გამოსაცხადებლათ.

თანხმად გენერალური შტატის უფროსის გენერალ ანდრონიკაშვილის ამა წლის 15 მარტიდან № 02258 დეკრეტისა, ამ მოზილიზაციას ვაცხადებ სამხედრო მოზილიზაციით და ყველა იმ ექიმ-ფერშალთა წინააღმდეგ, რომლებიც დააგვიანებენ გამოცხადებას, თუნდაც ერთ დღეს,— ჩემ მიერ იქნება მიღებული სასტიკი ზომები.

ყოველგვარი განცხადებება ავითმყოფობის თუ სხვა მიზეზების შესახებ, გამოგზავნილი ჩემთან ფოსტით, იქნება დატოვებული უყურადღებოთ: ასეთ შემთარვევებში საქართო ჩემთან პირადათ გამოცხადება.

ნახროზი სახეაში.

საქართველო ჯერ-ჯერობით ძველი სიმსუქნით სასრლოობს როგორც მშვიტი აქლები თავის ზურგის ქონით. ახალ ფასებსა და ღირებულებას ვერ ვჭვნით, რადგან საინისო არც სურვილი და არც ფერვება დაყოლია ჩვენი ქვეყნის დღევანდელ მესვეურებს.

შჩვეულო და ახალი გვაქვს მხოლოდ რამოდენიმე შქლე: ზღვსართავი სახელმძი: „დემოკრატიული“, „რესპუბლიკური“, „უნიტარული“ და შემდეგ ყველა ესენი ერთად „გულმეც ნეოტრალიზმი“.

არც ერთს მათგანს ქვეყნებარე არ აქვს, არც ერთი მათგანი თავის ალაგას არა ნახროზი. ცნებათა აღრევა და მახასიათებელია ჩვენში, რადგან ნაძალადევი ქუის ანატრაქციებს ვერც ხორცი შეასხეს და ვერც სული შეაბერეს.

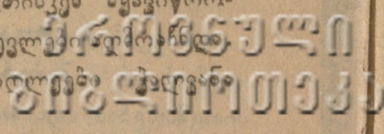
სამაგიეროთ ამ ხალხში გზას იკვლევს ისტორიული სახეები და იღებენ: ქარ-

თველი ლაფაიტის ვ. გუდელის გვარ-ლია ჩვენი მთავრობა თეთრი გიორგის რაწმე შესვა; მარჯვენა ხელი ბასრი შუბითა და მარცხენა კიდე ფარით დაუშვენა.

დღეს ას ცხრა თვალი სდარაჯობს თეთრი გიორგის ბრინჯაოს ქანდაკების თეთრ სასხლის დარბაზში და მათში ერთი თვალი მინც რიგორ ვერ შემაჩნევს და ვერ გაიგებს რომ საქართველოში საგნებსა და მოვლენებს თავისი საკუთარი სახელი არ ჰქვია!

სიღი იღებებს სურათოვანი რესტავრაცია მოხდა თითხმეტ მარტსაც; ხმელეთზე პირჩეს ერის უმეაღლესი ხელმძღვანელი, ნ. გორდანი და ზღვაში ჩაშვეს გამანადგურებელი „პატარა კახი“.

ცხადია, საქართველო ნოციერი ქვეყანა არ ყოფილა სოციალისტური ილუზიებით; თორემ ამ საერთაშორისო განმარტების ხანაში გამანადგურებელს მაგიერად უბრალო ნიბებთან ნავს ჩაუშვებდენ ზღვაში და კონტინენტზე ყიდვე ერთი

კაცის „უმადლესობას“, ას ცხრა თითის „უმადლესობას“ ამჯობინებდნენ: მაგრამ ნ. ჯორდანიამ იცის, უფულოდ, რომ ვილსონი პარიზში „ხალხთა ღირსი“ ხუხულის ამენებს და ნიუიორკში კი ოთხ მანქვადიან გლეხტრონის ზედრედნოუტებს.

და თუ შენ შევიკების პროპაგანდისტები თავიანთ პარტიული ორგანიზაციების „იაჩიკებიდან“

და „კოლექტივიზმიდან“ წევრთა სწორ რეგისტრაციას ვაუჯახუნთან პარტიის უხუცესებს, მაშინ თეთრი გიორგის ქანდაკებას თავის სიძლიერეს, — მიწაზე განრბნულ გველეშაპს, — ისევ დაუბრუნებენ.

ამით ბოლო მოვლება მენშევიკების „სახლის პოლიტიკას“, და კვებ-შალიობას ოცდაათს საათიან ტაქტიკაში. დღიურ საგზაოდ აღარ ყოფნით ჩვენი ქვეყნის შესვეურებს თავიანთი იდეოლოგია და წარსულ დროთა სიმსუქნე რამდენ ხანს ეყოფათ, ეს ალბათ ისტორიის საქმეა.

პარტიის რეალური გზარეული მის საზოგადოება.

როგორც პირველ წერილში აღვნიშნეთ, მომენტი აბსოლიუტური ხალხის გამრავლების აიძულებს ამ ხალხს გამოიგონოს ახალი საშუალება ბრძოლისა არსებობისათვის.

ამიტომ პირველ ყოფილმა კომუნისტურმა საზოგადოებამ, რომელიც მხოლოდ ნადირობით ცხოვრობდა, როდესაც მას ეგ აბსოლიუტური მომენტი დაუდგა, ვ. ი. როდესაც მან ნადირობით თავი ვეღარ ირჩინა, მეჯოჯეობას და მიწის მუშაობას მიჰყო ხელი.

მეჯოჯეობა ამ ნაირად გაჩნდა: მონადირეებმა ზოგიერთი მხეცი მიიჩვიეს და გააშინაურეს, ჯერ ვასართობათ და შემოვლო და მომენება მათ შეურხეობად გადააქციეს. ეს შეურხეობა კი 3—4-ჯერ უფრო მეტ ხალხს კვებავდა ვანსაზღვრულ მიწაზე, ვიდრე ეს პირველყოფილი კომუნისმის დროს იყო.

მიწის მუშაობა, როგორც მეცნიერები ფიქრობენ, დედაკაცმა გამოიგონა; რადგან იგი ორკეცობის თუ ბავშვიანობის დროს იძულებული იყო ვრთა ადგილზე დაბინავებულიყო და ისეთი საქმისათვის მოეკიდა ხელი, რომელიც არაფერ საფრთხეს არ წარმოადგენდა.

საჭირო ნაბიჯები.

1. რთული მოვალეობა აქვს დაკისრებული დამფუძნებელ კრებას და რთული მუშაობა მოვლის მას თავისი დანიშნულების განსახორციელებლათ. პირველი ნაბიჯი, რომელიც უნდა ვადაღვას დამფუძნებელმა კრებამ არის მტკიცე მთავრობის შედგენა.

რევოლუცია იმას ცდილობდა, რომ არსებული მთავრობის ავტორიტეტი დაეცა, გაექარწყლებია და მისი ნიადაგი ხალხის შეგნებაში დაეგრიო, ეს საქირო იყო დასავლობი მთავრობის მოსასპობად, ეს კიდევაც ასრულდა, ამით რევოლუცია თავის მიზანს მისწვდა, რევოლუციამ თავისი საქმე უკვე შეასრულა, ახლა დამფუძნებელი კრების დროს რევოლუციის პრინციპებს და გამოსვლებს ადგილთ აღარა აქვს. დამფუძნებელმა კრებამ რევოლუცია დაასრულა და ახლა ცხოვრებას იწყებს, დაგრეული შენობის მაგიერ ახლის სარამიკველსა სკენის. რევოლუცია ძველს ანგრებს, დამფუძნებელი კრება ახალს აშენებს. ამისთვის საჭიროა ხალხმა შეიგნოს და ნგრევეთი მოქმედება აღმშენებლობითად შესცვალოს. დღეს უმეცველათ უნდა განმტკიცდეს მთელი საზოგადოების შეგნებაში ის რწმენა, რომ მტკიცე მთავრობის შექმნა აუცილებელია.

ყოველი კეთილი განზრახვა და ყოველი შემოქმედებითი მუშაობა დამფუძნებელი კრებისა ფუძედ ჩაივლის, თუ ახლია

შემდეგ გარემოების დამხედვით, რაც ცხოვრება თან და თან ძნელდებოდა, მაკაცებიც კიდებდნენ ხელს მიწის დამუშავებას, რა თქმა უნდა, სადაც ამას ადგილი ჰქონდა ხელს. მხოლოდ მამაკაც ბავშვების მოვლა არ აწუხებდა, და მას შეეძლო მეტი დრო და ენერგია მოეხმარებია ამ ახალი დარგის მეურნეობისათვის.

რასაკვირველია, მაშინდელი მიწის მუშაობა და მიწის სამუშაო იარაღები აბსოლუტურად არ ჰგავდა: წვეტიანი ჯოხი მიწის ამოსაჩუქნად, მგრე კაკვი წვერიანი დასახნავად თუ დასაფხავად და გათავება; მიუხედავად ამ პრიმიტიული ტექნიკისა მიწის მუშაობა მაინც ძალიან ხელსაყრელი მეურნეობა იყო. იგი თან და თან ვითარდებოდა: ადამიანი შრომის იარაღებს აუშავებდა; მან შინაური ცხოველების ძალაც გამოიყენა ამ საქმეში და საქმე იქამდე მიიყვანა, რომ ერთ ოთხკუთხ მღზე 3—4 კაცი ირჩენდა თავს. მაშასადამე პირველ ყოფილ კომუნისმთან შედარებით, როცა 3—4 კაცი 10 ოთხ კულხი მალი მიწა სჭირდებოდა, შემოსავალი მიწისა 18-ჯერ გაიზარდა.

ესლა საზოგადოების რაოდენობაც გაიზარდა: იგი უკვე რაოდენიმე ასი კაცი-საგან შესდგებოდა შრომის გაფართოვებამ და გართულებამ გამოიწვია ახალი განაწილება ამ შრომისა. განსაკუთრებული მნიშვნელობა კაცობრიობის ისტორიაში მიიღო მომწესრიგებელი (ორგანიზაციული) და აღმასრულებელი შრომის განაწილებამ. პირველ-ყოფილ კომუნისმში შრომის სიმარტივის გამო მოწესრიგება შრომისა ყველას შეეძლო. ესლა კი, როდესაც საჭიროა ამათუშავო ჩამოდენიმე ასი კაცი, როდესაც საჭიროა საზოგადოების მოთხოვნილება გაითვალისწინო, რაოდენიმე განსაზღვრული დროით, როდესაც საჭიროა მწყობრი და მიზანშეწონილი მოქმედება საზოგადოების ყველა მსახურებელში ცოდნის და გამოცდილების პირი უდგეს საქმეს სათავეში, რომ რიგანად მოაწყოს იგი. ასეთი მცოდნე და გამოცდილი პირები უფროს მამაკაცებიდან გამოდიოდნენ. ისინი საქმეს აწყობდნენ, აწესრიგებდნენ, ბრძანებას ცემდნენ, სხვები კი საქმეს ასრულებდნენ. ამ ნაირად ჩინსახა შრომა გამოიწესრიგებელი (ორგანიზატორული) და აღმასრულებელი.

ამ ნაირად დამყარდა ახალი ურთიერთობა ადამიანთა შორის: ერთ პიროვნებას მიენიჭა უფლება ადამიანების მთელ ჯგუფზე; ეს საქმის მომწესრიგებელი და

მტკიცე მთავრობა არ შესდგა. მთავრობაში უნდა იქნენ ღირსეული პირები, მაგრამ ეს კიდევ არ კმარა, თუ მათ არ ექნათ საკმაო ძალა და სრული უფლება.

მტკიცე მთავრობის ძალა უფლება უნდა იქნეს ცხადი და აშკარა, რომ ხალხიც დარწმუნდეს მათ არსებობაში და ცხოვრებასაც დაეტყოს მათი შრომა. მთავრობის განკარგულებას თუ წინ რამე გადავლობა, მთავრობის განკარგულება თუ აღსრულებამდი ათასნაირად ასწონ დასწონა ყოველმა მოქალაქემ, დაქვემდებარებულმა ორგანომ ან კვრით შემდგარმა კავშირმა, მაშინ მთავრობა უმნიშვნელო იქნება და მისი არსებობა არსებობის სახით იქნება. მართალია მთავრობა შეუმცდარი არ არის, მთავრობის მოქმედება განუსაზივრებელი არ უნდა იქნეს, მაგრამ მთავრობის კონტროლი მხოლოდ პარლამენტს უნდა ევალოს; მთავრობის მოქმედებას პარლამენტი ვაარჩევს, დააფასებს, შეცვლის, შეასწორებს და სხვა.

მთავრობა პასუხს აგებს პარლამენტის წინაშე; პარლამენტი კონტროლს უწევს მთავრობას; ამგვარათ მთელი ერთი პარლამენტის სახით თვით განაგებს თავის საქმეს, მთავრობასა და პარლამენტს შორის უკვე ის კავშირი, რომელიც გულუისხმობს ხალხის კონტროლს, საზოგადოებაში ახლია უნდა განმტკიცდეს ის რწმენა, რომ მთავრობის შედგენაც და მისი კანტროლიც პარლამენტის საქმეა და არ-

მბრძანებელი პირები ისტორიაში პარტიის ქების სახელით არიან ცნობილი (პარტიის ბერძნული სიტყვაა და შესდგება ორი სიტყვიდან: პარტი-მამა და არქო-ემარათე, განვავებ).

მხოლოდ იმ საზოგადოებას, რომელსაც ისინი განაგებენ, ეწოდება პარტიარქალური საზოგადოება.

როგორც ვხედავთ, პარტიარქალურ საზოგადოებაში უკვე დამყარდა უთანასწორობა ადამიანთა შორის და ეს უთანასწორობა ეკონომიური განვითარების აუცილებელმა პირობებმა გამოიწვია: იგი არც კიდან ჩამოვარდნილა ადამიანთა დასასჯელათ და არც ქვესწველიდან მოუტანია ვშაქს.

ქართული.

საქართველოს დემოკრატიის განსხვავება

უკანასკნელად თბილისში მიღებული ფრანგული განცხადება „ლომ ლიბრი“ იუწყება, რომ საქართველოს და ლიტვის წარმომადგენლებმა საერთაშორისო საზოგადო კონფერენციას წარუდგინეს მემორანდუმი, რომელშიც ისინი აცხადებენ მათი მთავრობათა დავალებით, რომ რუსეთის მგდი მათ სრულებით არ აინტერესებთ, რადგან მათი სახელმწიფონი საშუალოდ გამოვიდნენ რუსეთის შემადგენლობიდან.

ამ მიზეზით მათ არ აინტერესებთ არც კონფერენცია პრინციპის კუნძულზე, რომელსაც ისინი არ დაესწრებიან.

ახალციხის ასპარაჟი.

(გენ. კვინიტაძეს შტაბის ცნობებიდან) 15 მარტი. 18 ს. 45 წ. სროლა-თავდასხმა ფოცხოვის მხრით არა სცხრება. მწვერავებმა გაიგეს რომ მოწინააღმდეგე პაპანოს ჩრდილოეთით მაგრდება. გუშინ უნააღმდეგე ვადლოდან ლტოლვილი იორდილო დასავლეთით, შუა-სა-პოლკის გუნდს და დიდად დაზარალდა; გუნდს 8 კაცი დაეკრა.

პოლკ. გელევიანიშვილი.

16 მარტი. 9 ს. 55 წ. ფოცხოვის მხრით სროლა არ სცხრება. გუშინ სალა შოს ჯარმა იპოვა გამოსავალი და დღეს დილით შეუდგა სამხედრო მოქმედებას ფოცხოვის წინ.

პოლკ. გელევიანიშვილი.

16 მარტი. 18 ს. 55 წ. კრავლზე გადასვლისას, მადღის არეწარეში შტერმა ცეცხლი გააჩინა. მაშინ ჩემი ბრძანების

ავითარი ჩარევა არ შეიძლება. პარლამენტის როლში თუ კერძო მოქალაქე გამოვიდა, ან მთავრობის დამხმარე ორგანოების მეთაურნი და მოსამსახურენი, მაშინ არც პარლამენტი იქნება, არც მთავრობა. აი სწორათ მაშინ იქნება ის გაუგებრობა, თვითნებობა და აწეწდაწეწა, რომელსაც რევოლუციის ხანაში დღემდე ადგილი ქონდა, და რომელმაც მთავრობას ძალაც წაართვა და ხალხის თვალში სახელიც გაუტეხა.

ამ ორი წლის განმავლობაში ჩვენთვის აშკარა იყო ერთი მხრით მთავრობის სისუსტე. მეორე მხრით ხალხის უღისციპლინობა. ამას ვითმენდით, დროებით ურიგდებოდი, თუმცა აშკარათ ვხედავდით, რომ ამით სახელმწიფოს საქმე ზარალიდბდა. ამას ითმენდა მთავრობაც, მიტომ რომ ის არ იყო მტკიცე ნიადაგზე, არ იყო იმდენათ უფლება-მოსილი, რამდენათაც აწი იქნება და მას არ უდგა თავში ისეთი პარლამენტი, როგორც შესდგა საფრთო არჩევნების შემდეგ.

დღეიდან კი საქმე არსებითად უნდა შეიცვალოს. პარლამენტიც კანონიერა და მთავრობაც მტკიცე უნდა იქნეს; ხალხიც ვალდებულია კლავატში ჩადგეს და თავისი ნებით არჩეული მთავრობა დააფასოს.

თუ პარტიესა ვსცემთ დემოკრატიულ არჩევნებს, თუ ვემყარებთ რესპუბლიკანურ წესწყობილებას და გვწაძს არჩეული

თანხმად ჯარმა იერიში მიიტანა მოწინააღმდეგეზე და სამხრეთისკენ შევიწროვდა. მტერს ტყუილმჭრ ქველმეურნეობა 16 ს. ვალდებით სიმართლეს ვადავანა შეუგლავრის არეში.

გენ. კვინიტაძე.

16 მარტი. 40 წ. დამატებითი მოსულ ცნობებით შეუგლავრის ბრძოლაში ქვეითა პოლკმა ტყუილმჭრ ქველმეურნეობა წაართვა. ჯარმა სალაშოთი მიატანა შუაწყალს, შეუგლავრს, ქილვანს და კირვალს.

პოლკ. გელევიანიშვილი.

გუშინ, 16 მარტი ფოცხოვის რაიონის რამოდენიმე მცხოვრებლები მოვიდნენ ჩვენთან მორჩილების გამოსაცხადებლად. დღეს, 17 მარტი ფოცხოვის რაიონის 62 სოფლის წარმომადგენელი მოვიდნენ ჩვენთან სოფელ ვადლეში და მთხოვეს სამხედრო მოქმედების შეჩერება. მათ განაცხადეს, რომ მზად არიან მიიღონ ჩვენი პირობები.

მათ მიიღეს ჩემ მიერ წარდგენილი პირობები სახელდობრ: 1) მთელი იარაღის და სამარ მსახლის ჩაბარება, 2) მეთაურების და ამოხების მოწყობათა გაცემა, 3) ახალციხესა და აბასთუმანში მთელი ნაშრომის დავლის ჩაბარება. დღევანდის მეთაურები იყვენ სურვეტ ბგე ჰასან ბეგოვი და ზადვი-ახმედ-ბეი-ფოცხოველი; უკანასკნელი ყარსის მთავრობის მიერ ფოცხოვის რაიონის კომისარად იყო დანიშნული.

დამფუძნებელი კრება.

მისამამ სხდომა 18 მარტი.

თავმჯდომარეობას ალ ლომთათიძე. მდივანი კონ. ჯუჯარიძე. დემუტატობის და მოხვედების შეფთავებლობა.

სოციალ-დემოკრატიულ ფრაქციას შემაქვს შემდეგი საკანონმდებლო წინადადება დემუტატობის და მოხვედობის შეფთავებულობისა და დემუტატის დიეტის შესახებ: 1) მთავრობის დაწესებულებებში მოსამსახურენი, არ შეიძლება იმავე დროს იყენდნ დამფუძნებელ კრების წევრებად.

გამონაკლისი შეადგენენ: მთავრობის წევრები (მინისტრები); მათი ამხანაგები, ელჩები და სახალხო გვარდიის მთავარ შტაბის წევრები. ამ უკანასკნელთაგან შეთავსება დასაშვებია.

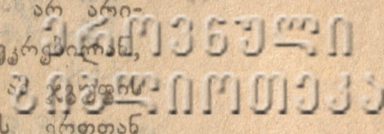
2) ადვილობრივ თვითმართველობათა გამგეობის წევრებს და ხმოსნებს არ ეკრძალებათ იყვენ იმავე დროს დამფუძნებელი კრების წევრათ.

მთავრობა, მას კიდევ უნდა დავემორჩილოთ და გავამართლოთ არჩევითი წესის ღირებულება და დემოკრატიული წესწყობილების უპირატესობა და თუ არა მამ რალზე ვიკლავდით თავს და ვეტრფოლით რევოლუციას, რომელმაც მრავი-ღილია ეს ბედნიერება?

რევოლუციის ხანაში ბევრი დროეთი ორგანო გაჩნდა, ბევრი კერძო დაქვემდებარება აღმოცენდა; მათ ქონდათ თავისი აზრი და ერთგვარი მნიშვნელობა, მაგრამ ფაქტიურათ გაუგებრობისა გამო მათი მოქმედება ხშირად თავის მიზანს ვერ აღწევდა. მთავრობასა და ამ ორგანოებს შორის განწყობილება ვერ დამყარდა; ხშირად მთავრობის განკარგულება ვაბათილდა, ხშირათ მთავრობა იძულებული შეიქნა ამ დაწესებულებათა არსებობისათვის ანგარიში გაეწია და ამით კი საზოგადო საქმეს ზიანი მიეცა.

უხერხულ მდგომარეობაში აყენებს მთავრობას შავილითად პროფესიონალური კავშირები.

პროფესიონალური კავშირი იღვით კარგი დაწესებულებათა, მაგრამ ისეთი გადაცვარებული სახით, როგორითაც ჩვენში ზოგიერთი კავშირია, კარგი და სასარგებლო კი არა ცუდი და გამანადგურებელი შეიქნა. ხშირად არის ცხოვრებაში რომ ნივთი თავის თავით კარგი რამაა და საჭიროც, მაგრამ ცუდად მოხმარების გამო საზარალია.

3) დამფუძნებელ კრების წევრს, ვასა-მრჯელით დაენიშნოს თვითურად 1500 მან.

4) არაფის არ აქვს უფლება აიღოს ჯამაგირი ერთსა და იმავე დროს დამფუ-ძნებელი კრებიდან და სახელმწიფო და-წესებულებიდან, თუ ადგილობრივ თვით-მმართველობიდან.

5) ყოველი წევრი დამფუძნებელი კრე-ბისა, რომელიც პირველ მუხლში აღნიშ-ნულ დაწესებულებებში მსახურებს, ვალ-დებულია ერთი თვის განმავლობაში, დღიდან კანონის მიღებისა, წარმოადგი-ნოს საბუთი იმისა, რომ მან შეთავსე-ბელი თანამდებობა დასტოვა; წინააღმდეგ შემთხვევაში მის ადგილს შემდეგი კან-დიდატი დაიჭერს.

პრეზიდენტის არჩევნები.
დამფუძნებელი კრება ირჩევს პრეზი-დენტს შემდეგი შემადგენლობით:

თავმჯდომარის ამხანაგებათ: პროფ. ექვთიმე თაყაიშვილი (გროველ დემოკ-რატი), სიმონ მდივანი (სოც.-ფედ.) მდი-ვნებათ: გიგორ ნათაძე (სოც.-რევ.) და ქრისტინე შარაშიძისა (სოც.-დემოკ.).

კომისიები.

დამფუძნებელმა კრებამ აირჩია 4 კო-მისია: სარეგლამენტო 7 წევრისაგან, სა-კონსტიტუციო 15 წევრისაგან, საფინან-სო-საბიუჯეტო 15 წევრისაგან და სარე-დაქცო 7 წევრისაგან.

სარედაქციო კომისიაში არჩეულ იქნენ სოც.-დემ.: რ. არსენიძე, ქრ. შარაშიძე, სოლორავილი და ი. ჭოგინაძე; ერ.-დემ. ი. შაველიანი, სოც.-ფედ. ს. ფირ ცხალავა და სოც.-რევ. გ. ნათაძე.

სარეგლამენტო კომისიაში: სოც.-დემ. ლეო ნათაძე, რ. არსენიძე, პ. სა-ყვარელიძე, იმნაიშვილი; ერ.-დემ. გ. გვახავა, სოც.-ფედ. ი. შარაშიძე, ს.-რევ. ი. ნუტუბიძე.

საკონსტიტუციო კომისიაში. რ. არ-სენიძე, სერგო ჯაფარიძე, პ. საყვარელი-ძე, მ. რუსია, კ. პანიფი, კ. ჯაფარიძე, მ. ფაღავა, წულაია, რ. ჩიხლაძე. ერ.-დემ.: ს. კელია. გვახავა, ფედ. ი. ბარათა-შვილი.

საფინანსო საბიუჯეტო კომისიაში. თოფურაძე დ., ელიავა ნ., ცინცაძე ნოე, შარაშიძე დავით, პანიფი კ. ონი-აშვილი დ., ქიპარიშვილი ან., ელიაშვილ-აშვილი, ურატაძე, კავჭავაძე ი.

ერ.-დემ. ქიქოძე გ., ასათიანი ა., ს.-ფედ. სიმონ მდივანი; ს.-რ. ნათაძე.

პროფესიონალური კავშირი თუ თა-ვის სახელწოდებას ვაამართლებს და თავის პირდაპირ დანიშნულებას ემსახურება, უნდა ზრუნავდეს თავისი წევრების პრო-ფესიის ანუ ხელობის გაუმჯობესებზე, ესე იგი უნდა ცდილობდეს, რომ წევრე-ბი გონებით განვითარდნენ, ზნეობით ამა-ღლდნენ, ნივთიერათ ვაღონიერდნენ და სხვა, ერთი სიტყვით, კავშირმა უნდა შე-ქმნას ისეთი პირობები, რომ წევრების შრომა ნაყოფიერი იქნეს და მთელი თა-ვისი ღირსების გაუმჯობესებით სახელმწი-ფოს წარმატებას ხელი შეეწყოს.

ეჭვი არ არის თუ ყოველმა პროფესიო-ნალურმა კავშირმა ასე იმოქმედა, მთელი სახელმწიფო ნაწილობრივ გაუმჯობესდება და მთელი სახელმწიფოებრივი ორგანიზმი გასწორდება და განმტკიცდება.

ჩვენში საწესდარბოთ ეს ასე არ არის, ზოგიერთი პროფესიონალური კავშირი თავის სახელწოდებას არ ამართლებს და თავის დანიშნულებას არ ასრულებს; ზოგს თავისი მიზანი ვერ დაუსახავს და სამო-ქმედო პროგრამა ვერ გაურკვევია; ზოგი-ერთი კავშირი მხოლოდ იმაში ხედავს თავის დანიშნულებას, რომ დადგენილე-ბა გამოაქვს მათს წევრებს ასეთი თუ ისე-თი ჯამაგირი მიეცეს და ასეთი თუ ისეთი შრომა დააკისრან, თავის დადგენილებას დაწესებულებას უგზავნიან აღსასრულბე-ლით; მართალია თავის მიწერილებას მო-თხრობენ და უწოდებენ, მაგრამ ეს შემე-

კალენდარი.

მარტი 31 დღე 1919 წ.

20

სუთვაბათი.

მე-18 დღე დიდ მარხვისა.
ქართვ. წმ. მღვდელ მოწამეთა ქერსა-ნეთის ეპისკოპოსთა ბასილ, ფე-რემ, კაპიტონ, ევგენ, ფოტო და მისთანთა.
ქათოლ. წმ. თამა, პეტრე და ფილი-ტასი.

† ნინო ორბელიანი.

ველარ იხილა სამშობლოსათვის თავ-დადებულმა სამშობლოს ბედნიერი დღე-ები. და განშორდა ამ სოფელს ყველასა-გან დაიწყებულ, შარტახვანი, ობოლი. ვინ იყო ნინო ორბელიანი? მისი შოთ-ხრობები ჩვენი ცხოვრების სინამდვილის ილილია თუ უსულოდრობის შენეირს ხელოვნურ დასურათებას წარმოადგენს. იმავე დროს თვითელი მისი ხელო-ვნური ნაწარმოები ვამბობთა კალური სინაზით, სიყვარულის გრძობით, ჩა-რულთა და მამულთათამი თანაგრძობ-ბით.

გარვანი ფორმაც ხომ სასებით შეე-სამაება შინაარს: ვნა შინაძე, ტბილი, საამო, შომბობლევილი.

ღია! ნინო ორბელიანი—სახლბო მწე-რალი იყო.

და მისი შემოქმედება, რასაკარგელია, მისი სულის ანარეკლს წარმოადგენს.

ნინო ორბელიანი ცხოვრებაშიც ტკიბი-ლი, მომბობლევილი, თავმდაბალი და იმავე დროს თავმოწონე და ღირსიერი ქალი იყო.

და ქირში ნუგეზისმცემელი და ღონე-ში გამამხიარულებელი სიყვარულის წინ არაფერს ანუგეზა და არაფერს გააზნევა!

ეს დიდ დანაშაულად ჩაგვეთვლება.

მაგრამ შემოქმედების ნაყოფი არ იკარ-გება და ჩვენგან არ დაფასებულ მწერალ-ქალს, ჩვენი შეილება დაფასებენ რო-მელთ გულშია მისი ნაწარმოებნი სიყვარულისა და ყოველსავე კეთი-ლშობილ გრძობის დანერგვენ და აზო-ლიან.

ნინო ორბელიანს მოამავალი თაობანი არ დაივწყებენ! ვასილ წერეთელი.

ღარი სახელწოდება, რადგან მიწერილე-ბის ასრულება სავალდებულოა და რაც სავალდებულოა, ის უკვე ბძანებაა და არა მოთხოვნა, მართალია სიტყვა ბძანება არ იმბარება მათ ლექსიკონში, მაგრამ ძალა მათი დადგენილებისა ასე-თია.

თუ კი პროფესიონალური კავშირი თავის დადგენილებას სავალდებულოთ უყენებს სხვადასხვა დაწესებულებას, მაშა-სადამე პროფესიონალური კავშირი ყო-ფილია ის ორგანო, რომელსაც კანონ-მდებლობის და ბძანების უფლება ქონია. ასეთ დაწესებულებათ სახელმწიფოში ით-ვლება მთავრობა და თუ მთავრობის რო-ლში პროფესიონალური კავშირი ჩადგა, მაშინ მთავრობა ვიღას როლშია? თუ პროფესიონალური კავშირის დადგენილე-ბა მთავრობის დაწესებულებაში სავალ-დებულოა, მაშინ მთავრობა რაღა მოხე-ლევა? ორში ერთი უნდა იქნეს: ან მთა-ვრობა უნდა მთავრობდეს ან კავშირი. თუ პროფესიონალური კავშირი ასრულებს მთავრობის დანიშნულებას, მაშინ ნება გვიბოძეთ, ვიცითთ რას ნიშნავს სიტყვა „პროფესიონალური“ და რათ ვამტკიცე-ს სიტყვა კავშირი?

აი, გაუგებრობა და როლების შეცვლა! ამ ნიადაგზე ბევრი შესაძლებელია მოხ-და ამ ორ წელიწადში, ბევრი ზიანი მიეცა საერთო საქმეს და თუ ეს გაუგებრობა არ გამოიკვია, კიდევ ბევრს უნდა მოგე-

ახალი ამბავი

მ ა მ თ ა ი ს ი.

ამიერ კავკასიის კონფედერაციისათვის. სომხეთს რესპუბლიკის მთავრობას თბი-ლისში მყოფ თავის დიპლომატიურ წარ-მომადგენელ ლ. ევანგულოვისთვის დაუ-ვალდებოა მოლაპარაკება გამართოს საქარ-ველოს მთავრობასთან ამიერ კავკასიის კონფედერაციის მოწვევისა, კონფედერაციის აღდგენის დროსა და შემადგენლობის სა-კითხის შესახებ.

→ **მადლობა მხედრობას.** ჩვენი ჯა-რის მამაკური მოქმედების გამო სამხედ-რო მინისტრმა ვიორგაძემ გაუგზავნა ახა-ლციხეში გენერალ კვინიტის შემდეგი შინაარსის დეპეში: „გახოფთ ვადასცეთ ჩემი გულწრფელი მადლობა ჯარს სამ-შობლოსა და რესპუბლიკის სამსახური-სათვის.“

სამხედრო მინისტრი ვიორგაძე.

→ **ტირკი.** დღეს 20 მარტს ქუთაი-სის ცირკში გაიმართება არაჩვეულებრი-ვი დიდი წარმოდგენა. მონაწილეობას მიიღებენ ახლად ჩამოსული გამოჩენილი მსახიობები. ანტრაქტების დროს დაუ-კრავს ორქესტრი. წარმოდგენის შემდეგ გაიმართება აუქციონი. ფასები ჩვეულებ-რივია.

ვადაშდები სახადი. ქუთაისში ვადაშ-დები სახადი ყოველდღიურად ძლიერდებ-და. სახადის წინააღმდეგ ჯერ—ჯერობით არაფერითაა ზომები არ არის მიღებული.

პატარა ფელეტონი.

ვაი—ვაი! უი—უი!

გენრის გენრე სთქვა: თავი შევჯაბრე დონ-კიხოტ ლაშჩხელს და ორივე ერთ-რიგათ შეშლილბი უნდა ვიყოთ, მაგრამ თავბოლო შექცულათო: დონ—კიხოტს ეჩვენებოდა ქარის წისკვილები გვირებათ, მე კი ვვირები მეჩვენებთან ქარის წისკვი-ლებათო.

ამ დროს, რომ გვინვ მოსწრებოდა და საქარფელოში გავწევოლა, უთუთო ვა-ვირდებოდა: „რა მდიდარი ყოფილი ხორ-ბლით საქართველო, სადაც ერთი ათასად შეტია ქარის წისკვილები, ვიღრე შოფლ ქვეყნიერებაზეო.“

იგი დარწმუნდებოდა, რომ გვირები გვირები არიან და არა ქარის წისკვილე-ბი და კიდე შეტად ვაოცდებოდა: „ამ უწისკვილო ქვეყანაში ეს ურიცხვი გვი-რები რას სკამენო?“

ლოდეთ. საუბედროთ, ჩვენში ის მარ-ტვი ჰემარტებას სადავია, რომ მთა-ვრობის გადაწყვეტილება ყველასთვის სა-ვალდებულოა და პროფესიონალური კავ-შირის კი მარტო მისი წევრებისთვის. ჩვენში პროფესიონალური კავშირებს უნ-და, რომ თავის გადაწყვეტილებას მარტო წევრები კი არა ეცნობ და სახელმწიფო დაწესებულებაც დაუზომრილონ, ესე იგი სხვა სიტყვებით რომა ესტყვათ, თავისი თავი მთავრობათ აღიარონ. თუ ასეა, მაშ რაღა ადგილი აქვს მთავრობას? წე-სიერათ მოწყობილი ქვეყანაში ასე რო-ლები არ შეიკლებთ; იქ ყველას თავი-სი დანიშნულება აქვს და ყველას თავისა სამოქმედო ფარგალი; იქ ერთი ორგანო მეორეს სფეროში არ შეიჭრება.

ყოველ შემთხვევაში თუ დღემდღე ეს იყო, და ავთ თუ კარგათ საქმე მიდიოდა, დამფუძნებელი კრების მოქმედების შემდეგ და ნამდვილ დამოკრტიულ წესზე დამყ-რებული მთავრობის შედგენის შემდეგ ასეთ გაუგებრობას ადგილი აღარ უნდა ექნეს, რომ ცხოვრება ნორმალურ კლა-პოტში ჩადგეს და სახელმწიფოს საქმეს მტკიცე მთავრობა ხელმძღვანელობდეს.

ამგარად დამფუძნებელი კრების პირ-ველი ნაბიჯი უნდა იქნეს მტკიცე მთა-ვრობის შედგენა და რეგოლოციის ხანაში აღმოცენებული ორგანოების ზოგის ლი-კვიდაცია და ზოგის წესიერ ფარგლებში ჩაყენება.

შემდეგი ნაბიჯი უნდა იქნეს ძლიერი ჯარის შედგენა და ფინანსების მოგვარე-ბა—ამაზე შემდეგ...

ტრიფონ ჯაფარიძე.

რას სკამენო?!
ევროპისტიმე ტყვილათ კი არ არი-ან,—ოინი მოუფონიათ: შეგარეტიანი, ასსოციაცია შეუქმნიათ, და შეგარეტი-წევრები ჩამორიგებით დღეს ერთთან ეწვეიან ქეფს, სვალ მეორესთან,—ვა-შოდის, სულ სხვისას სკამენ თითქ-მის.

ტყვილა კი არ იძახდენ თურმე, რას ქვია ქართველობა, ყველა ერები ძმები ვართო: ვინც მიიკვლება, მეგვიდრე მაგნი არიან: ღარჩათ რუსეთის საინტე-ნდანტო საწყობები, ღარჩათ გერმანიის მარტი ბარხანა და ამ ბოლოს „ბოლშე-ვაკებმა“ დიდი ძღვენი მოართვეს.

ლოლოვილების შებრალება და ქრის-ტულა გვავალებს ვანურჩელოთ „შვიბრა-ლეთო“, შეგრამ ვრთი დედა მონაზონი შებრალებამ სულ წარწყმია...

ვაი, თუ „ბოლშევიკების“ შებრალება მჭიდრო შეკავშირებათ გადაიქცეს, იმ საწყალი მონაზონის და ხუცისის არ იყოს?!

წადი მერე და უყარე კაკალი! ერთი რამე კი გვიწველის: Малая медведница-ზე გოგია მუშას ცხადათ შეუნიშნავს შიშველ-ტიტველი კაცები; მაშ Большая медведница-ზე კიდე შეტი ექნებთან შიშველ-ტიტველები. ექვს გარეშე არის, რომ იქ უთუთო ბურჭუები იყოფებთან, ვითარცა ერთად ერთი მიწვის სიშიშლისა.

იმ დღეის მისხდეთ, რომ უნდა გავაღრმავოთ და გავაფართოვოთ რეფო-ლუცია, ღარჩაშე ვჭირვებთ იქაურ პრო-ლეტარებს. ამ მიზნით შეგვიკვიბი მიღიან малая медведница-ზე და ბოლშევიკე-ბი большая медведница-ზე.

გამიგონია, რომ სოცილისტიმე ზე-ცას აღიანო, მაგრამ ვადაკრულ სიტყვათ მიმანდა.—

ღმერთო! მოგვასწარ მალე! იქნებ შეგვიმინდესთ, რომ ფედერალი-სტები ქანაობდენ და იმდერდენ ТИХО качаются качели; ამ დროს უბაძუ-ნებდენ ერთს თვალს ნაციონალისტებს, მეორე თვალს სოცილისტებს; ბოლოს კი აშკარათ ВОЗДУШНЫЕ ПОДЪЕМЫ-ბი გაუზშირეს ბოლშევიკებს.

ამათთანა სახელ გატეხილი სასძლო ვერ დაქორწინდება.

ღარჩებთან რეგოლოციონერები, ფი-ნისავით მოუსუნარნო, ფინისავით ბრუ-ნღზე და მართალზე მოყვარნი, მაგრამ ნაგაზების დაუსმარებლათ უწებლები.

უპ, ღმერთო ჩემო! რა თავისუფლათ ამოვისუნაქებთ! წაუდგეთ და ვილო-ცოთ:

„მაშა ოჩენო, რომელი ხარ ცათა შინა, პური ჩვენი არსობისა მოგვეც ჩვენ დღეს.“

ღმერთი იფიქრებს მე მადიდებნო, სოცილისტების ბელადი იფიქრებს მე მადიდებნო და სულ ვაგონი ვაგონზე მოგვივა ერთისგანაც და მეორესგანაც ფქვილი. დაეჯდეთ და ვაცხოთ „თაღუს-ტაკები“; თანაც ჩვენებურათ შემოვსა-ხოთ:

„ყანწით ვსვამ ღვინოს.

„შენ სადღესგარბელოს,

„და გაუმარჯოს ჩვენ საქართველოს.“

კაინმა, რომ აბელი მოკლა; მაშინვე აღინიშნა, რომ ჩვენი პატარა პლანეტა დიდი ხუბის ასპარეზია.

ამ დღეებში ფედერალისტები აცხადებ-დენ: „შობრძანდით ჩვენ საღამოზე, სა-დაც დაუტბრომელი ქეფი იქნე-ბათ.“

ისთე შეგობდენ, ნათქვამი რომ არ-ის:

„ქვეყანა იქსოდაო,

„ქებამე ბუქნას შეგობდაო.“

თვითონ სოცილისტიმე ვერ მოსძო-ვეს ერთად და წინხუბნენ სოცილ დე-მოკრატები სოცილ-რეგოლოციონერები. სოცილ-დემოკრატებმა შესახეს:

„ვაი, ვაი, თქვენ შერცხვენილებო, რათ გწვევით სპეკულიაციასო?“

სოციალ-დემოკრატიული რევოლუციონერებმა შემოსაძახეს:

„აუი აუი, თქვენ რომ მიწებს ძალით ართმევთ და საკუთრებათ სყიდითო, ამაზე მეტი სოციალიზმის ღალატია შეიძლებაო!“

ესლა კი ამხილა თვალი და შევიძინე: თურმე სოციალიზაცია ყოფილა წარამგვიზაცია, თურმე სპეკულიაცია ყოფილა წაღვეტიზაცია... სულ აცია—აცია, წახდა ჩვენი ნაცია.

რა ედარდება გოგა მუშას, რას კარგავს და რა უშავს? ერთი მეფე გვაწუხებდა და ძლიერს გადავადვით.

ინებქა და მაგიერათ ათასი მოგვევლინა, მაგრამ დადევით ჩემს რჩევას:

თუ გვექნეს საკმაო პური, ყოველისფერს ავაფლოთ ყური. პაირონიც გვანუგეშებს:

„Но хлебъ, какъ все, что прахъ и тлѣнь!“

„Цари, вожди, иная мощъ и власть, къ своей цѣль не можете не упасть.“

ვაი, თუ იტყვიან რამე და მოკვდენ! თუ ღმერთმა თავისი არ მოიწალა და ჩვენმა პარტიამ მე მომანდო მწუხარების გამოცხადება, მე ამ თავივე ვამზადებ სამელოვიარო ლექსს:

სოლიალიზმმა წარმოშო საქართველოში გვირგვინი, ადერმეფიანს არა ჰყავს რიცხვით იმდენი ვირგვინი. თუმცა მათ ხელში გვეწვივა შიმშილი და შავი ქიარი, მაგრამ მე გულს ვემწვია და ოხვრობ მაინცა ვსტირი.

დმერთმან მიანიჭოსთ აბრაამთან სპატი, ისე მოვათავსოსთ, რომ БОЛШЕ НЕ БУДАТЪ.

კალისტრატე ჩიკვაძე.

ინგლისური პრესის წნოგები

რადიკალები და ბერლინის აჯანყება.

რადიკალების დამცველი საბჭო აცხადებს, რომ მას წილი არ მიუძღვის ბერლინის აჯანყებაში და მთავრობას ამბობს, რომ იგი განძრავით აქვებდა და ეხმარებოდა ყოფილ რადიკალებს დიქტანის მეთაურობით. ბერლინის უწყისობას არავითარი კავშირი არ აქვს საყოველთაო გაფიცვასთან. მთავრობის დამცველ პოლიციის შეჯიბრებამ გამოიწვია სისხლისღვრა, რის შემდეგ ცარკვა-გლეჯას მიყვებს ხელი. მთავრობას სურს კომუნისტებში ბრძოლს შეუერთოს, რათა თავის უძლიერეს მოწინააღმდეგეს ღნობა დაუკარგოს.

ამის გამო იყო, რომ კომუნისტური რადიკალური პრესა ჩაჩუმეს და ამავე დროს კი ბურჟუაზიულმა პრესამ „ფორვერტ“-ის პარტიის წინააღმდეგ გაილაშქრა. ვოლფის ბიურომ დაიწყო საზოგადოების განსაკუთრებით გაღიზიანება და ბოლოს გამოუშვა ცნობა ვითომ 150 პიადიციელი მებრძოლი მოკლათ. ამით ნოსკემ ისარგებლა და უკანონო შემოიღო სახმელრო სავაჭრო სანამარტადო... (გაუგებარია). ლიუდენდორფის სახმელრო ზომები დაწინაურდა, ნოსკეს და შეიდეგანის დესპოტიზმმა და ვოლფის ბიუროს სიცრუემ სწარმოგებს უკანონო დაბატონება, კონფისკაცია, ძალმობრება, რომლის დროს მტკიცებდა სიცოცხლის საფრთხეს არ ინდობენ. ყველა ეს აძლიერებს მძულვარებას მთავრობისადმი, რომელსაც ყოველ ჟამს მოვლის დამხობა. საერთო მძულვარებით-იორკის გაზეთი „ტრიბუნა“-ს პარტიული კორესპონდენტი სწერს: დანამდვილებით შართალია ის, რომ ხალხთა ღივის საკითხი შეტანილი იქნება არა თუ საზოგადოებრივ უწყისობაში, არამედ ოფიციალურ წრებში სწამით.

საქართველო სოხხეთის კონფერენცია.

საქართველო-სომხეთის დიპლომატიურ რწმუნებულთა საბჭოზე მიღებულ-დადგენილებანი 28 თებერვალს და 3 მარტს 1919 წ.

დაესწრენ: საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლები: ე. გვეგეჭკორი, ნ. რამიშვილი, კ. საბახტარიშვილი, ს. შიდევიანი. სომხეთის მთავრობის წარმომადგენლები: მ. არუთინიანი, ს. მამიკონიანი, ს. ხაჩატურიანი, ა. ხონთქარიანი.

და ა დ გ ი ნ ე ს :

1) სომხეთის და საქართველოს წარმომადგენლები ოფიციალურად სენსორებ ორივე რესპუბლიკაში დამოუკიდებლობას. 2) მიღებულ იქნა ტრანზიტის პრინციპი, საქონლის გადატან-გადმოტანა რკინის გზაზე ორივე რესპუბლიკაშია შორის. შესაფერისი ხელშეკრულება უნდა იქნეს დაუყარებლობე დადებული ორი სახელმწიფოს პასუხის მგებლობით.

3) მოსპობილი უნდა იქნეს გადასვლა-გადმოსვლის ნებართვის აღება საქართველო და სომხეთის შორის. გამოჩაკლის მხოლოდ ლტოლვილი შეადგენენ, რის შესახებ ორივე სახელმწიფოს, სურსათის ნაკლებობის გამო, შეუძლიანთ სათანადო ზომები მიიღონ.

4) დიპლომატიურ მისიის მისვლა-მოსვლის განახლება ორთავე რესპუბლიკის შორის.

5) საქართველოს რესპუბლიკის დაწესებულებებიდან უნდა დაბრუნებულ იქნეს სომხეთის მთავრობის განკარგულებაში ყველა ის მოწოდებები, და საბჭოებში რომელიც სომხეთის ტერიტორიის საქმეს შეეხება. რაც შეეხება სადავო საქონლის მასალებს უნდა გადადებულ იქნას სამხედრო კონფერენციაზე.

6) თბილისში არსებული საწყობები, რომელიც სომხეთის საკუთრებას შეადგენს, უნდა დაუბრუნდეს სომხეთის მთავრობას, გარდა საარტილერიო ზოგიერთ მასალებსა, რომლისთვისაც საგანგებო შეთანხმება უნდა მოხდეს.

მ. არუთინიანი, ს. მამიკონიანი, ს. ხაჩატურიანი, ა. ხონთქარიანი, ე. გვეგეჭკორი, ნ. რამიშვილი, კ. საბახტარიშვილი, ს. შიდევიანი.

პასუხი „საქამისსერის“

გაზეთ „სოციალ-დემოკრატის“ მე-10 ნომერში მოთავსებულია წერილი მ-ნ საქამისერის“ საქამის-სერის რიონში დაფ. კრების არჩევნების შესახებ. მ-ნი „საქამის-სერის“ სწერს თავის წერილში, რომ საქამის-სერზე მოხდა მიტინგი აფრაცხელი ხალხის თანდასწრებით. ნეტარას უთახის ეს ვაჭაბტონი მიტინგს? ნუთუ ჰგონია, რომ 60 კაცზე თუ მოკვდა მიტინგის დღეზე და ისიც თავისი პარტიული ამხანაგები, ეს მიტინგია. სრულდებიდაც არა. ეს უფრო თქვენგანური კოლექტივის კრება-ფორმე მიტინგი. ამ ეგრედ წოდებულ „საქამის-სერის“ მიტინგზე“ სხვათა შორის ჩვენც, ორმა ახალგაზდა გროვულ დემოკრატიული პარტიის სახელით ვილაპარაკეთ და რისთვისაც „საქამის-სერის“ შერაცხვლებით მოგვანათლა. „საქამის-სერის“ გრცლათ მოყავს არ. ხუნდაძის მიერ დაზვიპირებული სიტყვა ამ „მიტინგზე“ იმ არკადის სიტყვა, რომელსაც თავი შეგნებულ პიროვნებათ მიანიხი და გაბრუნებულმა იმით, რომ ჩვენ იმ რაიონში საგრძობელი ხმები მივიღეთ, დენკინის მომხრეებთან მოგვანათლა და იქ დასწრეჯარისკაცებს მიმართა: რისთვის მიდიხართ თქვენ დენკინის წინააღმდეგ, როდესაც ჩვენ საქამის-სერზე გვეყოლია დენკინებიო.“

ასეთი დემოკრატია ამხედრებს ჩვენს წინააღმდეგ ხალხს, ეს ჩვენ არ გვაკვირვებს, მაგრამ იცოდეს მ-ნმა არკადიმ და მისმა ამაღამ, რომლებიც ფართე-ფართე სიტყვებით უმასპინძლებიან ხალხს, რომ ბოლოს, როდესაც იქნება საქამის-სერის მოქალაქეები ზურგს შეაქცივენ მათს მ-

ტყუარა პოლიტიკას და არ გვეყვებიან მათ.

გარდა ამისა არკადი ხუნდაძე დემოკრატის ხალხში, განსაკუთრებით მანდილო-სნებში და ფუნებმა: რისთვის აძლიერებთ თქვენ გროვ-დემოკრატებს ხმას, როდესაც ისინი ქალების ემანსიპაციის წინააღმდეგნი არიანო. ამაში მდგომარეობს არკადის შევენება?

მ-ნი საქამის-სერელი წერს თავის წერილში: „ოღამ შევლასიური პარტიის წარმომადგენლებმა“ არ აუხსნეს ხალხს თავიანთი პროგრამა და მოყვეს სოციალ-დემოკრატების გინებასო. მაგრამ ავიწყდება მას, რომ, ვინაიდან ჩვენ ეს მიტინგით არ მივეხმარებოდით, (არამედ ეს პარტიული კრება იყო) შევეხებთ ჩვენი პროგრამის მთავარ დეტალებს: რომელიც ნათლად გავთვალისწინეთ და ვაუ-შუქეთ იქ დასწრე სოციალ დემოკრატებს.

თუ როგორ კანონიერად მიდიოდა საქამის-სერზე არჩევნები ეს თვითონ საქამის-სერის მეთაურებმა ვასაჯოს. მაგრამ, როდესაც ერთმა პარტიულმა პიროვნებამ, რომელმაც არ ვაპყვა სოც-დემოკრატურა პოლიტიკას და, დაგვიმტკიცა ჩვენ მისი პარტიული გრამობა და მეორე ნუშერს მისცა ხმა, საქამის-სერელი მის მოქმედებას შეგარბულ მოქმედებას უწოდებს. და თუ ჩვენ შეგარბულგები ვართ ეს თვით „საქამის-სერის“ სინილისმა ვასაჯოს.

შემდეგ საქამის-სერის თავი მოაქცემით, რომ საქამის-სერის არჩევნებში მტრ ხმა ჩვენ მივიღეთ, მაგრამ იცოდეთ პარტიული „საქამის-სერის“ რომ ღირებულები მოსნის თქმის არ იყოს „ხმები“ არ უნდა ითვლებოდეს, არამედ უნდა იწონებოდეს.

სილ. და სიმ. ყენიები.

წერილი რადიკალურ პრესაზე

მოქალაქე რედაქტორო.

გთხოვთ უმოკრინლესათ ნება მოგვეცოთ თქვენი პატრიცეული გაზეთის საშუალებით ტყუილის სახალხო სახლის საამშენებლო კომისიის სახელით, უღრმე-

სი მადლობა გამოუცხადოთ იმ პირობით რომელთაც თავისი წელიდ არ დაიშურეს და შიმოსწირეს ხსენებულ სახალხო სახლის საამშენებლო ფონდის განსამდიერებლათ. მოგვანათლა თქვენი წერილები:

თითო თუმანი შემოწირეს: ჰაქალირია, ვამაქემ, მაქსიმე კულაშვილი, ვლადიმერ მალაქელიძე, კოლია კოსტავამ და მ. ლომბანიძემ, მიხაკო მესხენაშვილმა—3 მან., ჰაქარია ნიყარაძემ—6 მანეთი, ხუთ-ხუთი მანეთი შემოსწირეს: მარო კუმლაშვილია სპ. და ბერეკაშვილია, სავა ბერეკაშვილია. პედაგოგ დევიდინამ, მებრა კანდელაკმა, მარო ბარბაქაძისამ, კირილე დიდიძემ, პავლე კუმლაშვილმა, ბესარიონ გოგავამ, ბიქტორ დევიდინამ, ამროსი სოფრომაძემ, პავლე ცირკვიცემ, სილიბისტრო ცირკვიცემ, სერაპიონ შარვაძემ და იოსებ სულაქველიძემ, ბიქტორ გაბაშვილიშვილია—4 მან. სამ-სამი მანეთი შემოსწირეს: ლარენტი გვეგეჭკომ, თეოდორე ბერეკაშვილია, ნესტორ დევიდინამ, ურნობა, ფილიპონ გვეგეჭკომ, ნესტორ ლომბანიძემ, მალაქია, ბიქტორ ლომბანიძემ, ქესტრაშვილია, გარლამ და ვასილ კვიციანიშვილებმა და ვ. ლომბანიძემ.

უწყობებმა 4 მან.

ორ-ორი მანეთი შემოსწირეს: ლომბანიძემ, დანიელ და ნოე ოპოლაშვილმა, ივანე და მინა ცირკვიცემმა. თითო მანეთი შემოსწირეს: გიორგი და ივანე ლომბანიძემ, სტუდენტმა კანდელაკმა, მავრატო ზალიკაშვილი მარიან კუბატაძემ, კარზე დააკაკი ნიყარაძემ, სულ შეროწირულია 200 მანეთი.

ტყუილის სახალხო სახლის საამშენებლო კომისია განსაკუთრებით მადლობას უცხადებს შაქრინგ (ჰაქული) ნიყარაძეს, რომელმაც კეთილ ინება და შეაგროვა შემოსხენებული შემოსწირულები საწირის საზოგადოებაში.

ტყუილის სახალხო სახლის საამშენებლო კომისიის თავმჯდ. მაგიერ ვლადიმერ ქულათელაძე.

მდივანი ვანო მიქაუტაძე.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.

ხელის მომჭრთა ს ა ყ უ რ ა დ ე ბ ე რ თ

მაზ. „ჩვენი ქვეყნის“ კანტორა სთხოვს ხელის მომჭრთ, რომელთაც ვადა გაუთავდა ან უთავდება, დროზე შემოიტანონ ხვედრი ფული, უკიდურეს შემთხვევაში კანტორა იძულებული იქნება შეწყვიტოს გაზეთის გზავნა.

მიიღებს ხელის მოჭერა 1919 წლისათვის უოველ დღიური გაზეთი „რეპენი ქვეყანა“-ზე

საქართველო 1919 წ. წაღიწადი მახუთა 1919 წ. გაზეთი თებერვლიდან წლის დამლევამდე ღირს 135 მანეთი. მისამართი: თბილისი, სსახლის ქუჩა, № 5, (ქართული ქარვასლა). ფოსტის მისამართი: თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76. ტელეგრაფისთვის: თბილისი, „საქართველო“, ტელეფონი № 15-73.